

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 22 februari 1916 kl. 8 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckt motion om sådan ändring i förordningen om landsting att Konungens befallningshavande må pröva giltigheten av anmält förfall för landstingsman, innan suppleant för denne inkallas.

Närvarande: herrar Edén, Clason, Hellberg, Bellinder*, K. J. Ekman, Mannheim*, Stadener, von Bahr, greve Alexander Hamilton, Hallberg, Klefbeck, Larsson i Västerås, Magnusson i Tumhult, Persson i Malmö, Räf, Beckman*, Kropp, Janson* i Bråten, Karlsson i Mo och Magnusson i Kalmar.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

I en inom andra kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion, nr 143, har herr *W. Bäckström* hemställt, »att riksdagen ville besluta sådan ändring i gällande förordning om landsting, att Konungens befallningshavande, innan suppleant för landstingsman, som anmält hinder för landstings beivrande, inkallas, måtte äga rättighet och skyldighet att enligt fastställda grunder pröva giltigheten av de skäl, som åberopats, och först på grund av denna prövning inkalla suppleant eller, om skälen icke kunna godkännas, vidtaga de åtgärder densamma kan påkalla.»

Rörande de skäl, motionären anført till stöd för sin hemställan, hänvisar utskottet till motionen.

Enligt § 21 i kungl. förordningen om landsting den 21 mars 1862 åligger det landstingsman, som är förhindrad att inställa sig vid landstinget, att ofördröjligen därom underrätta Konungens befallningshavande, som till tjänstgöring vid det landsting inkallar suppleant; tillika bör hindret anmälas hos landstingets sekreterare. Sedermera ankommer det på landstinget att pröva det anmälda hindrets beskaffenhet och att, i

*Utskottets
yttrande.*

händelse detsamma icke anses böra godkännas, falla den frånvarande till böter enligt § 22 i förordningen.

Motionären synes antaga, att vederbörande suppleants behörighet såsom ledamot av landstinget i den frånvarandes ställe röner inverkan därav, huruvida den sistnämndes förfall av landstinget godkännes såsom giltigt eller ej. Ifall landstinget begagnade sig av möjligheten att vägra godkänna den ordinarie ledamotens ursäkt för sin frånvaro, skulle därmed vara avgjort, att suppleanten icke kunde få säte och stämma vid tinget.

En dylik tolkning av gällande föreskrifters innebörd är emellertid enligt utskottets mening oriktig. Den suppleant, som av Konungens befallningshavande tillkallats, intager sin plats i landstinget såsom behörig ersättare av den frånvarande ledamoten, oavsett om dennes hinder godkännes eller icke, och behåller säte och stämma, till dess den ordinarie ledamoten eventuellt infunnit sig. Härav följer ock, att den suppleant, som sålunda inställt sig på Konungens befallningshavandes kallelse, enligt utskottets mening har anspråk på resekostnadsersättning jämte dagtraktamente för den tid han tjänstgjort, där eljest sådan ersättning enligt lag bör utgå. Suppleantens ersättningskrav är följaktligen oberoende av den eventualiteten, att den ordinarie ledamoten tilläventyrs skulle komma tillstädes och bliva berättigad att även för sin del uppbära ersättning.

Utgår man från denna uppfattning av gällande lag — och det har inom utskottet uppgivits, att densamma hittills tillämpats inom olika landsting — förfalla tydligen de argument, motionären åberopat till stöd för sin motion.

På grund av vad sålunda anförts, och då det icke heller eljest förbragts några skäl för en lagändring i den av motionären angivna riktning, får utskottet hemställa,

att ifrågavarande motion ej måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 19 februari 1916.

På utskottets vägnar:

NILS EDÉN.